

Mál nr. 10/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Umfang tjóns.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 12. janúar 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 17. janúar 2023 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 29. janúar 2023.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 7. febrúar 2023.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að hinn 5. janúar 2021 hafi óhapp átt sér stað við uppdælingu á sementi á athafnasvæði X með þeim afleiðingum að sementsryk dreifðist um aðliggjandi svæði. M gerir kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu X vegna tjóns sem þetta hafi haft í för með sér á fasteign hennar en gluggar, rúður, þakplötur og málningarþekjur á húseign M beri það með sér að sementið hafi haft veruleg áhrif. V hafi fallist á að atvikið sem slíkt væri bótaskyldt en hafi hins vegar hafnað greiðsluskyldu úr ábyrgðartryggingunni vegna tjónsins. M kvartar yfir því að V hafi ekki sent þar til hæfa matsmenn til að meta tjón hennar með fullnægjandi hætti innan eðlilegra tímamarka eftir að viðurkenning á bótaskyldu lá fyrir, heldur hafi höfnun þess verið byggð á einhliða mati á tjóninu sem hafi verið framkvæmt tíu mánuðum eftir tjónsdag. Það mat sé þá þvert á faglegt mat þeirra sem telji nánast útilokað að ekkert tjón hafi hlotist af atvikinu. Sýnt sé að fasteign M hafi orðið fyrir tjóni vegna sementsryks sem legið hafi yfir svæðinu mánuðum saman. Vandséð sé hvernig V sé stætt á því að hafna bótaskyldu á grundvelli einhliða aflaðs mats eftir að M hafi ítrekað farið fram á að fullnægjandi tjónsmat væri framkvæmt. Framganga V og meðferð þess á málinu samræmist þá ekki lögum um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Er aðalkrafa M sú að úrskurðað verði um greiðsluskyldu en til vara og þrautavara er gerð krafa um að nefndin úrskurði um það hvort málsmeðferð af hálfu V sé til samræmis við lög og skilmála viðeigandi vátryggingar, þ.á.m. hvort réttilega hafi verið staðið að tjóns- og sakarmati.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að ekki sé deilt um atvikið sem slíkt eða bótaskyldu vegna þess og hafi félagið greitt út bætur til nokkurra tjónþola, og hlutast til um þrif á bifreiðum og fasteignum sem sannanlega hafi orðið fyrir tjóni. Hvað varði varakröfu M telji V þá að málsmeðferð þess hafi á öllum stigum verið til samræmis við lög og skilmála félagsins, auk þess sem það falli utan valdsviðs nefndarinnar að taka afstöðu til umkvartana um málsmeðferð. V vísar þá til fyrirbyggjandi matsgerðar verkfræðistofunnar Z þar sem fram komi að engar beinar skemmdir á fasteign M séu til staðar vegna sementsryks eða hreinsunar þess. Það hvíli á tjónþola að sýna fram á umfang tjóns síns og telji M að um tjón sé að ræða sem ekki hafi verið að fullu bætt með aðgerðum V hvíli það á henni að leggja fram gögn því til staðfestingar. Það hafi ekki verið gert og eigi M ekki rétt til bóta.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttuð sú afstaða að tjón hennar hafi ekki verið að fullu metið eða bætt af hálfu V. Telji M þá fullvíst og að mörgu leyti sannað að tjón hafi orðið á fasteign hennar, enda sýni hjálögð gögn og ljósmyndir það. Þá sé sementsryk enn að gera vart við sig svæðinu um tveimur árum eftir umrætt atvik og því ljóst að hreinsunaraðgerðir á vegum V, sem hafi ekki hlutast til um neina hreinsun á svæðinu frá því í janúar og febrúar 2021, hafi ekki dugað til. Þá eru enn gerðar athugasemdir við starfshætti M sem hafi loks látið meta tjónið, með einhliða mati, rúmlega tíu mánuðum eftir tjónsatvik en M hafi staðið í þeirri trú að mat mundi fara fram á tjóni hennar fljótlega eftir tjónsatvik og að hún fengi tjón sitt að fullu bætt. Hvað varði valdsvið nefndarinnar sé henni þá falið að fjalla um ágreining á grundvelli laga um vátryggingarsamninga svo og annarra viðeigandi réttarheimilda, og sé því til þess bær að taka afstöðu til lögbundinna réttinda M við úrvinnslu málsins.

Í viðbótarathugasemdum V er áréttuð sú afstaða að M hafi hvorki sannað tjón sitt né meint umfang þess. Þá hafi engin gögn verið lögð fram er hnekki fyrirbyggjandi matsgerð þrátt fyrir að M hefði verið í lófa lagið að afla slíkra gagna.

Álit.

Óumdeilt er meðal aðila að óhapp á athafnasvæði X hafi valdið útblæstri sementsryks sem dreifðist um nágrennið. Þá er og óumdeilt að bótaskylda vegna tjóns sem rekja megi til þess sé til staðar úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Aðila greinir hins vegar á um hvort tjón hafi orðið á fasteign M og hvort það hafi verið bætt með fullnægjandi hætti með þeim hreinsunaraðgerðum sem ráðist var í af hálfu V. Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að tjónþoli sýni fram á tjón sitt og umfang þess.

Fyrir liggur tjónamatsskýrsla verkfræðistofunnar Z, en tjónaskoðun fór fram hinn 6. október 2021. Kemur þar fram að lögmaður M hafi verið viðstaddur upphaf skoðunar og lagt fram kröfugerð vegna hennar. Niðurstaða matsins er sú að engar beinar skemmdir séu á húseigninni vegna sementsryks eða eftirfarandi hreinsunar. M telur þrátt fyrir það að tjón hafi orðið á fasteign hennar og krefst bóta vegna þess. Engin gögn, s.s. mats- eða álitsgerð, hafa þó verið lögð fram er sýni fram á tjón á fasteigninni og hefur fyrirbyggjandi matsskýrslu því ekki verið hnekkt. Hefur M því, eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni, ekki sýnt fram á tjón sitt.

Hvað varakröfu og þrautavarakröfu M varðar þá er byggt á því að málsmeðferð af hálfu V hafi ekki verið til samræmis við lög og reglur eða viðeigandi vátryggingarskilmála. Er þó ekki vísað til tiltekinna ákvæða laga, reglna eða skilmála þessu til stuðnings. Samkvæmt 2. mgr. 3. gr. samþykktar nefndarinnar fjallar hún um ágreining varðandi bótaskyldu, þ.m.t. sök og sakarskiptingu, milli málskotsaðila og varnaraðila auk annars ágreinings sem varðar ákvæði laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004, þó með þeim takmörkunum sem leiða af 4. gr. um frávísunarástæður. Þar sem ekki verður hins vegar talið sýnt, á grundvelli málatilbúnaðar M, að og þá með hvaða hætti málsmeðferð af hálfu V hafi brotið gegn ákvæðum laganna verður varakröfu og þrautavarakröfu M hafnað þegar af þeirri ástæðu.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 7. mars 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir